

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. XVII. Dissertationis I. Articuli VI. Quinque sequelæ contra votum paupertatis & totidem propositiones de paupertate in Societatis Scholis prohibitæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

pore bonorum Ecclesiæ, quidquid quo-
vis modo acquirunt, pertineat ad ipso-
rum Ecclesiam vel Beneficium, vel Ca-
meram Apostolicam, secùs ad ordinem,
ex quo sunt assumti, cum sint ab eo
omnime modè exempti.

Imò etsi Religiosi non ejeci quid.
quid acquirunt quovis modo lucentur
Monasterio, ejeci tamen, sive justè,
sive injustè secundum Sententiam com-
muniorem non acquirunt Monasterio,
quia cessarunt esse membra illius.

§. XVII. Dissertationis I. Articuli VI.

*Quinque sequelæ contra votum paupertatis & totidem proposi-
tiones de paupertate in Societatis Scholis prohibite,*

393. **V**ltra Corollaria §. 16. concer-
nentia votum Religiosæ pau-
pertatis de eodem ex jactis n. 43. & 45.
Principijs sequentes formo sequelas.

Sequitur primò violari vetum à Re-
ligioso non parato ad nutum superioris
cessare ab usu sibi concesso (aliàs sibi ar-
rogaret usum independentem, essetque
proprietarius, uti etsi, paratus sit, at
non sine murmure, & querelis, ob quas
superior tolerat continuationem usus,
ejusmodi enim licentia est nulla utpote
metu extorta Sanch. Lib. 7. Moral. c. 19.
n. 18. juncto n. 62.

Sequitur secundò non posse quid-
quam ex concessis superiore inscio Reli-
giosum validè alienare c. cum Monaste-
rium de statu Monachor. nec alienare,
nec mutuare, nisi forte in parvis, &
crebrò occurrentibus, uti contingit in
libris, vestibus &c. commodatis per
num. 56.

Sequitur tertid Religiosum non posse
à secularibus accipere deposita; accep-
tio enim hæc est pars administrationis
temporalium contra votum paupertatis)

nisi depositor in se suscipiat omne pen-
culum rei depositæ, jus Dominij, usū
& administrationis Laym. L. 4. tral. s.
c. 7 n. 4. vers. at verò Sanch. lib. 6.
Moral. c. 14. n. 27. nimirum secluso ex-
presso, aut tacito, aut indubitate
præsumpto Prælati consensu.

In Societate JESU est specialis hujus
prohibitio per Regulam 64. & 69. Pre-
positi Professæ Domus: depositum in-
quit pecunia nullum prorsus admitta-
tur: aliarum verò rerum non nisi can-
tissimè, dummodo sint eorum, quibus
multum debemus, aut alioqui id officijs
sine magna offensione negari non possit.

Si depositum perit, sive apud Re-
ligiosum, sive apud Abbatem sine con-
sensu Monasterij acceptatum, ad nihil
tenetur Monasterium per num. 53. cit.
Sanch. n. 29.

394. Sequitur quartid esse in vo-
tum paupertatis Sacrilegum Religiosum
sine facultate superioris commutantem
res sibi concessas faltem cum exteris, sic
enim nititur transferre rei commutatæ
Dominum, atque adç actus talis sapit
Dq.

Dominium, aut liberam administratio-
nem, & licet aliqui hanc proxim excus-
sent à mortali, dummodò fiat pro æqua-
li, aut notabile damnum non sequatur,
meritò tamen in rebus gravis momenti,
huic opinioni contradicunt Sanch. lib. 7.
Moral c. 19. n. 67. Laym. *versu sed quid*
Sententiam, &c. paupertas enim non vi-
detur solius damni Monasterio creati illa-
tione, sed sacrilega usurpatione rei,
tanquam propriæ, hoc contingit in per-
mutatione rei magni pretij citra superio-
ris facultate. Utique autem monet plen-
rumque præsumi posse superiorem non
esse invitum quoad permutationes inter
Domesticos ut si Religiosus cum correli-
giolo Breviarium, togam, cistam comutet
pro aliis sibi magis commodis, aut certè si
superior est invitus, non est invitus quoad
rem, sed quoad modum, si tamen etiam
quoad modum esset rationabiliter invitum
notabiliter superior, non caret culpâ
mortali Sanch. Et licet Laym. liberet
à mortali permuntantem etiam cum exte-
ris pro similibus, aut æqualibus, hæc
tamen doctrina in Societate JESU non
habet locum ex propositione secunda mox
referenda.

395. Sequitur quintò Religiosum
voti esse reum res sibi ad certum usum
concessas applicando alijs non concessis
sibi commodioribus, aut vanis, ac illi-
citis, ita San Gallenses tom. 7. tract. 2.
§. 3. dub. 1. n. 11. Et sic delinquunt illi
Religiosi in Academijs constituti pecu-
nias missas pro vestitu, victu, lib-
tis, &c. expendentes in lusum, com-
potationes, &c. aut itinerantes, qui pe-
cunias partim pro decentibus honorariis,
aut honesto viatico concessas strictius so-
lito in via vivendo comparsas exponunt

in libros, vestitum, muscula, ita
Laym: *versu tertio violat &c. juncto*
n. 5. ubi advertit, quod sententia Na-
varri docentis de redditibus Ecclesiasté-
cis q. 1. monito 33. Religiosum extra
Monasterium viventem & ex desig-
natis sibi annuis redditibus parciùs vi-
vendo pecunias conservantem, his
posse egenis consanguineis erogare, sit
intelligenda in casu rationabiliter pre-
sumpti consensū Prælati, aut si Reli-
giosus administret bonâ libertè, cum in-
dependentia à Prælato prout habet, qui
ex dispensatione Papæ de beneficio pro-
visus est cum facultate in eo perpetuandi
extra Monasterium.

396. Ut perfectius consulatur veto
paupertatis sequentes quinque propo-
sitiones in Societatis Scholis doceri sunt pro-
hibita à Patre Mutio Vitellesco Generali
ejusdem Societatis anno 1640. die 26. May.

Prima est *Religiosus Societatis*,
qui in scio superiore acceptis à pa-
rentibus nummis libros emit, dum
modo illos habeat in cubiculo exposita
tos, non violat paupertatem. Eam
docuit Azor 1. Inst. Moral. lib. 12.
c. 12. q. 3.

Secunda *Religiosus commodans*
aliquid alteri in ijs rebus, qua sibi
ad usum conceduntur non facit contra
votum paupertatis, si certus est de re-
stitutione illius. Idem dicendum de
permutatione etiam cum secularibus
modo ea, qua permuntantur non sint
deteriora. Primam partem tenuit Sanch.
cit. c. 19. n. 65. secundum Tauer. tom. 3.
Disput. 6. q. 3. n. 104.

Tertia *Religiosus accipiens ab A-*
mico prandium, aut alia Comestibilia
exiguæ valoris non violat votum pau-
per-

pertatis contra citatum Tanner n. 105.
Lugo Disp. 2. de Just. n. 51. exten-
deniem etiam ad pretiosa ut præmissum
est num. 57.

Quarta non repugnat voto pauper-
tatis, si religiosus absque superioris
licentia petat ab Amico, ut deponat
pecuniam apud aliquem, quarum Do-
minum manet penes deponentem cum
libera revocandi depositi facultate,
si solum habeat voluntatem habendi pe-
cunias ad manus, ex quibus accipiat,
cum indigerit de licentia superioris.
Idem dicendum, si Religiosus eas pecu-

nias apud se servet in deposito. Et
contra Sanch. n. 50. post Bonavent.

Quinta Religiosus qui absque su-
perioris licentia accipit pecuniam,
ut de ea libere disponat ejus nomine,
qui dedit, non peccat contra votum
paupertatis: Sentus est, si quis ac-
cipiat pecuniam in pauperes indepen-
denter ja voluntate dantis clargiendam:
secus foret, si dans daret suo nomine
distribuendam ijs, quos ipse judicaret
magis egentes, sed nec hoc practican-
dum ab ijs quibus Regula probbet etiam
hoc munus, sine licentia.

§. III. Dissertationis I. Articuli VII.

*An doctrina superior procedat etiam de Religiosis Episcopis, &
Promotis ad Beneficiis inferius Episcopatu.*

397. **D**ubitatur primò an proxima
conclusio procedat de Reli-
giosis ad Episcopatum Promotis.

Ante resolutionem supponendum
est Religiosum factum Episcopum ma-
nere obstrictum solenni vinculo cœstita-
tis, & obedientia Pontifici præstandæ
ultra generalem ab omnibus fidelibus
debitam, ac ultra peculiariam vi Jura-
menti obediendi, quod omnes Episcopi
præstant, cassatur enim materia obe-
dientia Prælati Regularibus debitæ, &
remanet dumtaxat obedientia respectu
Papæ, qui est Generalissimus omnium
Religionum Prælatus, eique talis Reli-
gioius non solum ut Episcopus sed etiam
ut Religiosus manet subjectus, ita Soa-
rez tom. 2. de Relig. lib. 6. de voto c. 7.

n. 10. Sanch. lib. 6. Moral. c. 6. n. 2.
& 3. Subdens ex Vasq. quod Episcopus
ex Religioso factus possit revocari ad
statum Religiosum. An dispensem in
voto paupertatis est Summa controversia.
Affirmat Vasq. 1. 2. Disp. 165. c. 8.
n. 91. in fin. & n. 104. ex c. unico 18.
q. 1. ubi de Religioso Episcopo dicitur:
velut legitimus heres paternam sibi
hereditatem postea jure vendicandi
potestatem habet, ergo fit etiam Do-
minus redditum Ecclesiasticorum, vo-
tum siquidem paupertatis non minus
impedit Dominium Patrimonialium,
quam redditum. Secundò æqualiter pars
fructuum Ecclesiæ applicatur Episcopis
Religiosis, ac ex Sæculari Clero promo-
tis, sed hi per n. 62. sunt fructuum Do-
mino